

Klimatenkät – Fritextrapport

Skånepanelen – september-oktober 2024

Region Skåne

Genomförd av Institutet för kvalitetsindikatorer (Indikator)

Innehåll

Om Skånepanelen s. 3

Om undersökningen s. 4

Resultat av fritextanalysen s. 5

Om Skånepanelen

Bakgrund och syfte

Skånepanelen är en webbaserad medborgarpanel bestående av drygt 9 000 personer som regelbundet deltar i enkäter via nätet. Syftet är att få större insikt om medborgarnas kunskaper om, förväntningar på och attityder till de verksamheter som Region Skåne ansvarar för.

Rekryteringsmetod

Panelen startades år 2013 då 3 700 panelister rekryterades via ett utskick till ett obundet slumpmässigt urval av medborgare. Panelens sammansättning ses över årligen för att utvärdera dess representativitet sett till målgruppen. Tilläggsrekryteringar har genomförts 2017, 2020 och 2022.

Representativitet

Panelen ska spegla Skånes befolkning från och med 16 år avseende kön, ålder och region. Resultaten från specifika undersökningar viktas utifrån dessa variabler för att spegla den verkliga fördelningen bland befolkningen i Region Skåne avseende dessa faktorer. Övriga bakgrundsfaktorer som ej tas hänsyn till i viktningen, men som är viktiga att känna till är utbildningsnivå, där panelen har god representativitet sett till målpopulationen, samt födelseland där personer födda i annat land än Sverige är underrepresenterade.

Om undersökningen

Bakgrund och syfte

Länsstyrelsen Skåne, Region Skåne och Energikontor Syd arbetar med att uppdatera den regionala klimat- och energistrategin som ska hjälpa oss att nå ett fossilbränslefrött och klimatneutralt Skåne år 2030. Strategin ska ge vägledning för klimatarbetet och redovisa mål och åtgärder inom områden med stor betydelse för minskningen av klimatutsläpp och energiomställningen i Skåne. Med denna undersökning vill ansvariga politiker och tjänstepersoner få ökad kännedom och förståelse för skåningarnas kunskaper och inställning till olika vägval inom klimatområdet.

Resultatet på fyra öppna frågor presenteras i denna rapport.

Genomförande

Undersökningen har genomförts mellan den 17 september och den 14 oktober 2024 av Institutet för kvalitetsindikatorer (Indikator).

Metod

Målgruppen för undersökningen är personer bosatta i Skåne, som är 16 år eller äldre. Urvalet är medlemmarna i Region Skånes webbpanel – Skånepanelen som består av drygt 9 000 personer. I denna undersökning kontaktades halva Skånepanelen, personerna som blev kontaktade valdes slumpmässigt från panelen.

Datainsamlingen genomfördes med en webbenkät till vilken paneldeltagarna fick en inbjudan att delta via e-post. Tre påminnelser skickades ut under fältperioden. Svarsfrekvensen var 43 procent (4 790 utskickade enkäter, 222 bortfall, 2 083 besvarade) och en korrigerad svarsfrekvens på 46 procent. Bortfallet består av personer som varit

okontaktbara, det vill säga där mejladresserna varit ogiltiga eller av respondenter som har avanmält sig från Skånepanelen efter att undersökningen startat.

Enkät

Enkäten omfattade 75 frågor varav 68 med fasta svarsalternativ om kunskap och attityd till klimatförändringarna samt om inställning till olika åtgärder för att minska belastningen på miljön och klimatet. De flesta frågorna var en del av ett frågebatteri och en del frågor var filterfrågor, vilket innebär att alla deltagare inte fick samtliga frågor.

Analys och rapporten

I denna rapport presenteras svaren på fyra öppna frågor som ställdes i enkäten. Tre av frågorna handlade om vad skånska myndigheter, skånska företag och respondenterna själva kan göra för att minska klimatpåverkan, medan även en mer allmän avslutande fråga har analyserats. Alla respondenter har haft möjligheten att besvara samtliga fyra frågor. Fritextsvaren är kategoriserade i olika temaområden, dessa temaområden redovisas i diagram och förklaras med en kort sammanfattande text.

Kontaktpersoner

Kontaktperson Indikator:

Simon Nygren Greus, Projektledare

Kontaktpersoner Region Skåne:

Tove Zellman, Regional utveckling

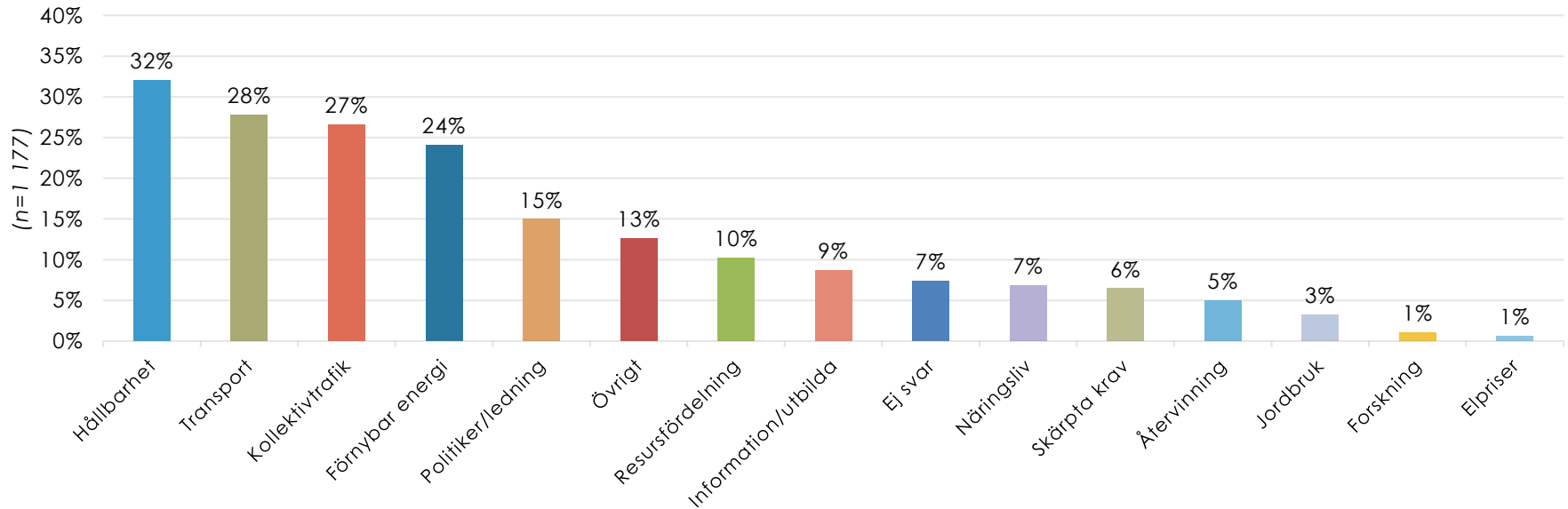
Tamas Krizsan, Demokratienheten

Resultat av fritextanalysen

Vad tycker du är det viktigaste skånska myndigheter (kommuner, Region Skåne, Länsstyrelsen Skåne) kan göra för att minska klimatpåverkan?

- Närmare var tredje respondent anser att hållbara åtgärder och långsiktighet är det viktigaste som skånska myndigheter kan göra för att minska klimatpåverkan.
- Även åtgärder relaterade till transport- och kollektivtrafik lyfts fram som viktiga områden – närmare 3 av 10 har lämnat ett svar som hamnar inom dessa kategorier.

Vad tycker du är det viktigaste skånska myndigheter (kommuner, Region Skåne, Länsstyrelsen Skåne) kan göra för att minska klimatpåverkan? Kategorier

Hållbarhet – Satsningar på mer långsiktiga och klimatsmarta lösningar efterfrågas. Även en effektivisering av energianvändandet.

Transport – Mindre resande samt olika transportsystem relaterade till vägar och flygtrafik nämns.

Kollektivtrafik – Under denna kategori finns de svar där det efterfrågas en bättre och utökad kollektivtrafik.

Förnybar energi – Utbyggnad av fossilfri och förnybar energi. Under denna kategori nämns bland annat solkraft och vindkraft.

Politiker/ledning – Missnöje med en politiska styrningen och en önskad förändring i det politiska beslutsfattandet framgår under denna kategori.

Övrigt – Under "övrigt" nämns sådant som inte ryms under de andra kategorierna t ex mer digitala möten för att minska resandet och bevarande av naturområden.

Resursfördelning – Under denna kategori finns de svar som nämner ekonomi, investeringar och styrmedelsfrågor.

Information/utbilda – Efterfrågan av mer och tillgänglig information lyfts. Att föregå med gott exempel nämns även.

Ej svar – Respondenten har inget ytterligare att tillägga.

Näringsliv – Här nämns olika åtgärder så som högre krav eller ökade incitament för företag.

Skärpta krav – En önskan om hårdare lagar och direktiv lyfts fram tillsammans med en ökad kravställning på olika aktörer.

Återvinning – Vikten av sopsortering, återvinning och källsortering lyfts.

Jordbruk – Argument mot att bygga på jordbruk- och åkermark men även uppmaningar till att främja jordbruket.

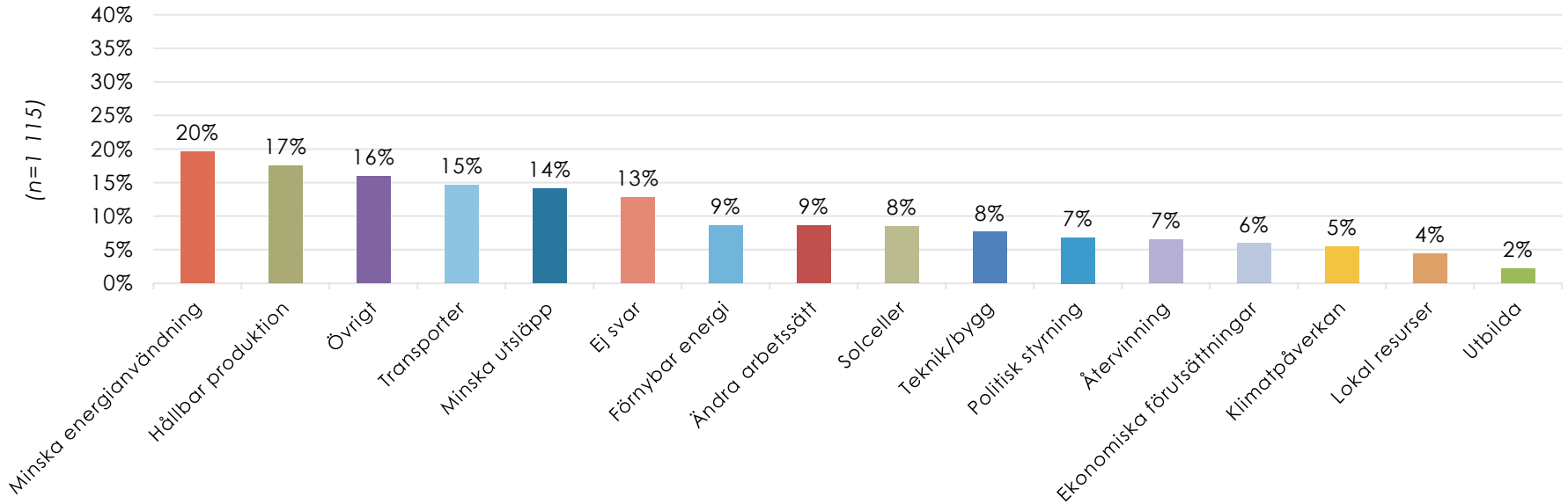
Forskning – En önskan om att följa och arbeta utefter den forskning som finns.

Elpriser – Billigare elpriser och en lägre skatt önskas.

Vad tycker du är det viktigaste skånska företag kan göra för att minska klimatpåverkan?

- Fördelningen mellan de olika kategorierna är jämn, om något anser respondenterna att minska energianvändningen och hållbar produktion är de viktigaste områdena.
- Även miljövänliga transporter och minskning av utsläpp är relativt populära kategorier.

Vad tycker du är det viktigaste skånska företag kan göra för att minska klimatpåverkan? Kategorier

Hållbar produktion – Ett genomgående hållbarhetstänk efterfrågas, t ex inom produktion och miljövänliga åtgärder.

Övrigt - Under "övrigt" nämns sådant som inte ryms under de andra kategorierna, vanligt är att hänvisa till sitt svar i förra frågan.

Transporter – Mindre resande och bättre miljövänliga transporter. Även fossilfria transportalternativ lyfts.

Minska utsläpp – Respondenterna önskar mindre utsläpp och ett större ansvarstagande från företagen.

Ej svar – Respondenten har inget ytterligare att tillägga.

Minska energianvändning – Ett behov av att se över sin energianvändning, detta lyfts ofta i kombination av att minska utsläpp.

Att spara på energi ex genom smarta investeringar och energisparåtgärder nämns även. Se över vilka möjligheter till detta som finns internt inom företaget.

Förnybar energi – Under denna kategori finns svar där önskemål om ett ökat användande av förnybar energi och fossilfria medel tas upp.

Ändra arbetsätt – Ett arbets- och förhållningssätt med större fokus på klimaten och företagets klimatpåverkan lyfts.

Solceller – Satsningar på solceller förespråkas.

Teknik/bygg – Satsningar på hållbar byggproduktion och miljövänlig teknik.

Politisk styrning – En efterfrågan av en hårdare kravbild från politiker och myndigheter önskas på olika beslutsfattande nivåer.

Återvinning – Vikten av sopsortering, återvinning och att källsortera lyfts.

Ekonomiska förutsättningar – Hållbara investeringar, subventioner och kostnadsfrågor, till exempel när det gäller de olika elområden.

Klimatpåverkan – Vikten av att se över företagets klimatpåverkan lyfts.

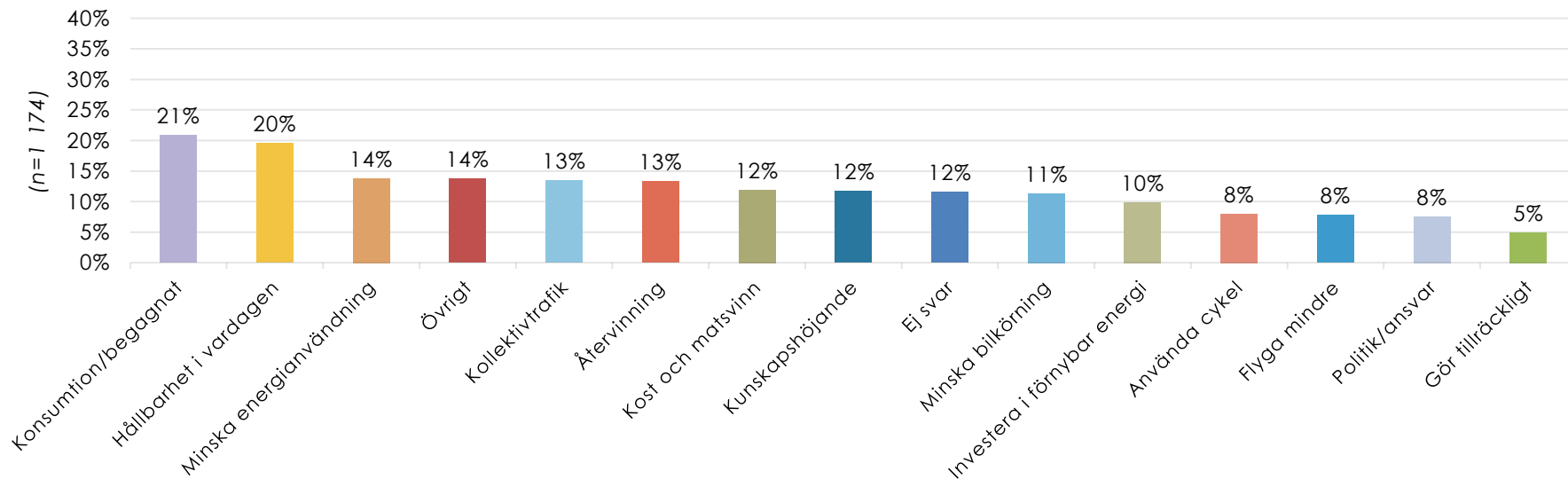
Lokala resurser – Uppmuntran till lokala satsningar t ex närodlat och mindre inköp från andra länder.

Utbilda – Att föregå med gott exempel samt att samarbeta och dela med sig av sina kunskaper nämns.

Vad tycker du är det viktigaste du kan göra för att minska klimatpåverkan?

- Ungefär var femte respondent uttrycker att minskad konsumtion samt ett genomgående hållbart miljötänk i vardagen är det viktigaste.
- En majoritet av kategorierna hamnar inom ett spann mellan 10-14 procent.

Vad tycker du är det viktigaste du kan göra för att minska klimatpåverkan? Kategorier

Konsumtion/begagnat – Att se över och minska sin konsumtion nämns. I viss mån även handla mer begagnat.

Hållbarhet i vardagen – Energieffektivisera sitt användande av energi samt ett genomgående miljötänk i vardagen t ex genom att välja hållbara och miljövänliga produkter.

Minska energianvändning – Respondenten lyfter behovet av att minska sin egen energianvändning samt att se över användandet av denna.

Övrigt - Under "övrigt" nämns sådant som inte ryms under de andra kategorierna t ex att i större utsträckning se saker ur ett miljöperspektiv och hänvisningar till tidigare svar.

Kollektivtrafik – Att fortsätta åka kollektivt, eller att åka kollektivt i högre utsträckning lyfts fram.

Återvinning – Vikten av sortering, sophantering och återvinning lyfts.

Kost och matsvinn – Respondenterna nämner lokalproducerade livsmedel, en vegetarisk kost och ett minskat matsvinn.

Kunskapshöjande – Respondenten nämner vikten av att vara påläst och informerad men även ett behov av att själv påverka andra.

Ej svar – Respondenten har inget ytterligare att tillägga.

Minska bilkörning – Att "ställa bilen" när möjligheten till andra alternativ finns tillgängliga, men även att köra mindre bil i vardagen.

Investera i förnybar energi – Installation av solceller och användandet av elbil önskas eller är redan befintlig hos respondenten.

Använda cykel – Fortsätta eller i större grad använda cykel som färdmedel.

Flyga mindre – Sluta flyga helt eller minska användandet av flyg vid resor.

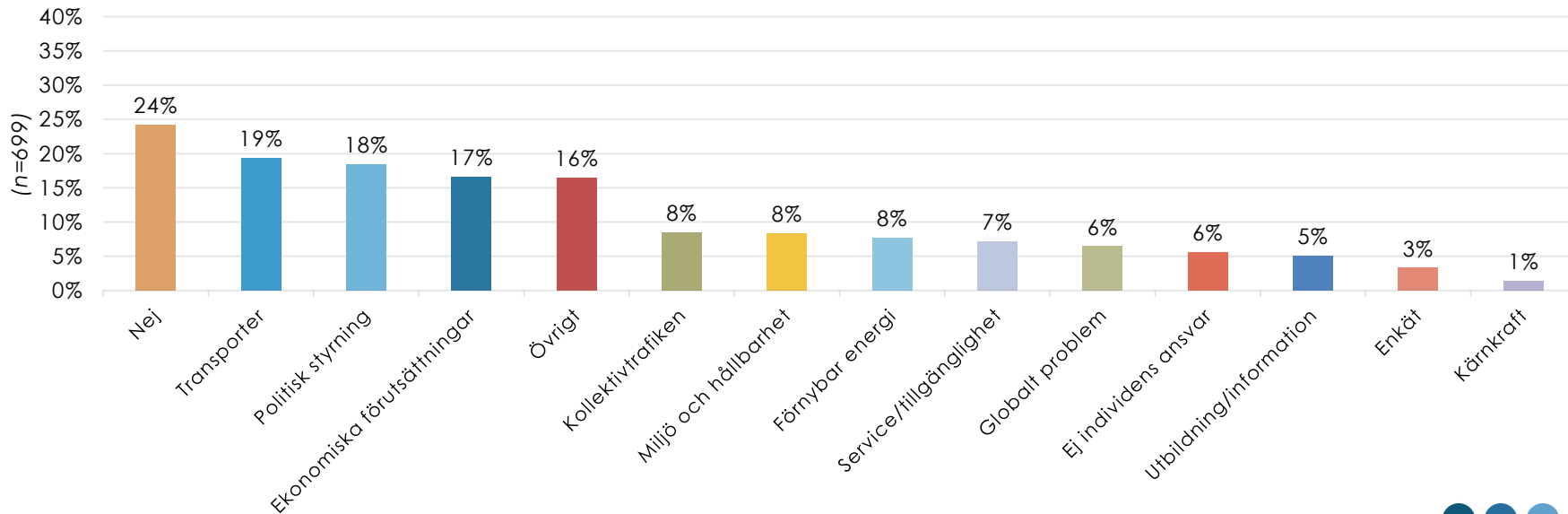
Politik/ansvar – Högre krav och mer ansvarsutkrävande på politiker samt att rösta i valen lyfts fram.

Gör tillräckligt - Respondenten nämner i stor grad att den inte kan göra mer eller redan gör tillräckligt.

Slutligen, är det något som du inte har kunnat ge uttryck för i enkäten, som du skulle vilja dela med dig av till oss?

- När de svarande avslutningsvis fick möjligheten att lämna en övrig kommentar var det omkring var fjärde respondent som inte hade något ytterligare att dela med sig av, medan närmare var femte respondent uttrycker åsikter gällande transport och användandet av personbilar.
- Även kategorier kopplat till styrning och förutsättningar på högre nivåer nämns relativt frekvent, närmare var femte svarande har lämnat en kommentar kring detta.

Slutligen, är det något som du inte har kunnat ge uttryck för i enkäten, som du skulle vilja dela med dig av till oss? Kategorier

Transporter – Respondenten nämner olika förutsättningar för privat men även allmänt bruk av personbilar och olika transportvägar.

Politisk styrning – Åsikter om den nuvarande politiska styrningen och beslutsfattandet uttrycks.

Ekonomiska förutsättningar – Åsikter gällande kostnader och avgifter uttrycks, det gäller t ex de olika elprisområdena.

Övrigt - Under "övrigt" nämns sådant som inte ryms under de andra kategorierna t ex upplevd stress och oro men även misstro till klimatförändringar.

Kollektivtrafiken – Förslag om en förbättrad och mer prisvänlig kollektivtrafik lyfts.

Miljö och hållbarhet – Ett minskat användande av engångs- och plastartiklar förespråkas, därtill även ett mer klimatsmart förhållningssätt.

Förnybar energi – Både positiva och negativa åsikter kring satsningar och användandet av förnybar energi, t ex solceller och vindkraft.

Service/tillgänglighet – Önskemål om en bättre service och tillgänglighet till allmänheten, t ex sjukvård och infrastruktur.

Globalt problem – Frågor angående klimatet bör hanteras på högre beslutsfattande nivåer. Klimatet ses som en global angelägenhet.

Ej individens ansvar – Fokus och resurser bör inte läggas på individnivå. Den enskilda människan kan inte göra mycket.

Utbildning/information – Möjligheten till att fatta bättre informerade och medvetna val behöver stärkas genom t ex utbildning och ökad kunskap.

Enkät – Både positiva och negativa åsikter kring enkätens relevans, frågeformulering och svarsalternativ.

Kärnkraft – Både positiva och negativa åsikter kring kärnkraft nämns.

Ingen kommentar – Respondenten önskar inte tillägga eller dela med sig av något ytterligare.